

§ 7: Revidering av Pensionspolicy med tillhörande riktlinjer

Delges:

HR inom kommunkoncernens förvaltningar och bolag.

Dnr 18KS368

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar i enlighet med Kommunstyrelsens förslag

att föreslå Kommunfullmäktige att anta revidering av Pensionspolicy för Gävle kommunkoncern

att besluta om revidering av riktlinjen pensionsfrågor för medarbetare i Gävle kommun

att besluta om revidering av riktlinjen avseende bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF)

Ärendebeskrivning

En genomgång av kommunkoncernens Pensionspolicy, med tillhörande riktlinjer för pensionsfrågor för medarbetare i Gävle kommun och riktlinje avseende bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF), har genomförts med syfte att

göra dem tydligare och läsvänliga

tydliggöra och uppdatera till nuvarande arbetsätt och rutiner

säkerställa att gjorda förändringar inom pensionsområdet omfattas i underlagen

Inlägg i ärendet

Helene Åkerlind (L)

Yrkanden

Helene Åkerlind (L) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag.

Justerare		Uppdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

- §176 KS Revidering av Pensionspolicy med tillhörande riktlinjer, dnr 18KS368-5
- Tjänsteskrivelse 2018-09-05 - Revidering av pensionspolicy med tillhörande riktlinjer, dnr 18KS368-2
- Pensionspolicy för Gävle kommunkoncern, dnr 18KS368-4
- Riktlinjer avseende bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL och PBF), dnr 18KS368-3
- Riktlinjer pensionsfrågor Gävle kommun, dnr 18KS368-1

Justerare			Uppdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - revidering av Pensionspolicy med tillhörande riktlinjer

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att föreslå Kommunfullmäktige att anta revidering av Pensionspolicy för Gävle kommunkoncern

att besluta om revidering av riktlinjen pensionsfrågor för medarbetare i Gävle kommun

att besluta om revidering av riktlinjen avseende bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF)

Ärendet i korthet

En genomgång av kommunkoncernens Pensionspolicy, med tillhörande riktlinjer för pensionsfrågor för medarbetare i Gävle kommun och riktlinje avseende bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF), har genomförts med syfte att

göra dem tydligare och läsvänliga

tydliggöra och uppdatera till nuvarande arbetssätt och rutiner

säkerställa att gjorda förändringar inom pensionsområdet omfattas i underlagen

Beslutsunderlag

Genomgång av underlag tillsammans med KPA.

Beslutet ska skickas till

HR inom kommunkoncernens förvaltningar och bolag.

Maria Rosén
HR-direktör

2018

Pensionspolicy för Gävle kommunkoncern

Innehåll

Pensionspolicy för	1
Gävle kommunkoncern	1
Bakgrund	3
Allmänt.....	3
Beslutsordning	3
Pension till medarbetare.....	4
Löneväxling	5
Pension vid parallella deltider	5
Alternativ KAP-KL	5
Alternativ beräkning för medarbetare som omfattas av PA-KL	5
Förhöjd pensionsavgift	6
Pension till förtroendevalda.....	6
Förtroendevalda på heltid, eller betydande del av heltid	6
Fritidspolitiker	6
Information om pensionsförmåner.....	7

Bakgrund

Allmänt

Pensionspolicyn omfattar alla medarbetare och förtroendevalda i Gävle kommun och dess bolag. De pensionsavtal som gäller för medarbetare är KAP-KL (kollektivavtalad pension) och AKAP-KL (avgiftsbestämd kollektivavtalad pension) och för förtroendevalda OPF-KL (bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda) och PBF (bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda).

Bolag inom Gävle kommunkoncern med andra pensionsavtal måste anpassa policyn och tillhörande riktlinjer till sina egna pensionsavtal och gällande skattelagstiftning.

Som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare och att skapa bra förutsättningar för att rekrytera, motivera och behålla medarbetare är det viktigt med en långsiktig och tydlig pensionspolicy för pensionsfrågor.

Den här policyn beskriver de möjligheter för alternativa pensionslösningar, beviljande av särskild avtalspension, löneväxling och hur Gävle kommun informerar sina medarbetare om pensionsförmåner som tjänats in i anställningen.

Beslutsordning

Kommunfullmäktige beslutar om pensionspolicyn.

Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet avseende förtroendevaldas pensionsvillkor samt ansvarar i sin arbetsgivarroll för medarbetarnas pensionsvillkor. Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjer för pensionsfrågor.

HR-direktör på Kommunledningskontoret beslutar inom ramen för riktlinjerna i varje enskilt fall, om inte annat anges.

HR-avdelningen på Kommunledningskontoret ansvarar för Gävle kommuns pensionsadministration.

Pension till medarbetare

För anställda som är födda 1986 eller senare gäller pensionsavtalet AKAP-KL.

För anställda som är födda 1985 och tidigare gäller i normalfallet pensionsavtalet KAP-KL. Äldre pensionsavtal kan i vissa fall fortfarande gälla för enstaka medarbetare på grund av till exempel beviljad partiell sjukersättning.

Möjlighet finns vid nyrekrytering att träffa individuell överenskommelse om att AKAP-KL ska gälla även för medarbetare födda 1985 eller tidigare.

Särskild avtalspension

Särskild avtalspension kan erbjudas medarbetare som har fyllt 61 år i samband med övertalighet, besparingsåtgärder och andra organisatoriska skäl då tjänsten inte behöver återbesättas. Den kan också erbjudas i andra särskilda fall.

I den mån arbetsgivaren finner det lämpligt att bevilja särskild avtalspension sker detta efter individuell prövning och fastställda riktlinjer.

Partiell särskild avtalspension kan övervägas vid särskilda fall i syfte att behålla medarbetare. Anställningen ska i dessa fall omregleras till den lägre sysselsättningsgraden.

Pensionsförstärkning

Medarbetare som avgår och tar ut tjänstepension före 65 års ålder, kan erbjudas ett tilläggsbelopp som tillskott till pensionen. Tilläggsbeloppet kan övervägas vid övertalighet, besparingsåtgärder och organisatoriska eller andra särskilda fall.

Partiell pensionsförstärkning kan övervägas vid särskilda fall i syfte att

behålla medarbetare. Anställningen ska i dessa fall omregleras till den lägre sysselsättningsgraden.

Löneväxling

Gävle kommun erbjuder medarbetare att löneväxla. Erbjudandet gäller medarbetare med tillsvidareanställning samt medarbetare med en visstidsanställning om minst sex månader.

Löneväxling innebär att medarbetaren kan göra ett frivilligt bruttolöneavstående till förmån för ett extra pensionssparande. Löneväxlingen ska vara kostnadsneutral för kommunen.

Pension vid parallella deltider

I de fall det ligger i kommunens intresse att en medarbetare kan ha parallella deltidsanställningar hos kommunen och hos en annan arbetsgivare, tillämpar kommunen de centrala parternas rekommendation om beräkning av pensionsavgift vid samtidiga anställningar. Det kan röra sig om att kommunen behöver dela en nyckelkompetens med en annan arbetsgivare, eller att en medarbetare är verksam på deltid inom någon av högskolans professionsutbildningar. Detta förutsätter att den sammanlagda heltidslönen överstiger 62,5 % av inkomstbasbeloppet och att AKAP-KL gäller i alla kommunala anställningar för den berörda medarbetaren.

Alternativ KAP-KL

Möjligheten till alternativ KAP-KL gäller för förvaltningschefer och medarbetare med motsvarande funktion, eller annan medarbetare i särskilt fall. Den anställde ska vara född 1985 eller tidigare och som omfattas av pensionsavtalet KAP-KL.

Alternativ KAP-KL ska vara kostnadsneutral för arbetsgivaren.

Alternativ beräkning för medarbetare som omfattas av PA-KL

För medarbetare som omfattas av PA-KL på grund av partiell sjukersättning beviljad före 1998, tillämpar kommunen alternativ beräkning. Eventuell

mellanskillnad mellan beräkning enligt kollektivavtalets huvudregel och den alternativa beräkningen utbetalas som livsvarig pensionsförstärkning.

Detta görs för att undvika att dessa medarbetare får en orimligt låg tjänstepension trots flera decenniers anställning i kommunen, vilket annars kan bli en följd av en avtalstillämpning som inte kunde förutses på 90-talet.

Förhöjd pensionsavgift

I särskilda fall finns det möjlighet att höja den avgiftsbestämda ålderspensionen enligt KAP-KL och AKAP-KL.

Pension till förtroendevalda

Förtroendevalda på heltid, eller betydande del av heltid

- **Förtroendevalda tillträtt/haft uppdrag innan val 2014 (PBF)**
Gävle kommun har antagit Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF, att gälla från och med 2003-01-01. Förtroendevalda som omfattades av det tidigare pensionsreglementet, PRF-KL, 2002-12-31 och som kvarstår i förtroendeuppdrag efter denna tidpunkt, omfattas av övergångsbestämmelser till PBF.
- **Förtroendevalda som tillträtt uppdrag för första gången vid val 2014, eller senare (OPF-KL)**
Gävle kommun har antagit Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL, att gälla från och med valet 2014. Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som väljs för första gången i samband valet 2014, eller senare och som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF eller äldre pensionsbestämmelser.

Fritidspolitiker

- **Pensionsbestämmelser**

Gävle kommuns fritidspolitiker omfattas av pensionsbestämmelserna i OPF-KL. Kommunen sätter årligen av pensionsavgifter beräknade på den pensionsgrundande inkomsten i uppdraget.

- **Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån i ordinarie sysselsättning**

Gävle kommuns fritidspolitiker får ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån efter begäran av den förtroendevalde.

Information om pensionsförmåner

I enlighet med KAP-KL samt AKAP-KL informerar Gävle kommun fortlöpande alla medarbetare om intjänade pensionsförmåner.

Information om den avgiftsbestämda ålderspensionen får respektive medarbetare från det försäkringsbolag som har valts för förvaltningen av den avgiftsbestämda ålderspensionen.

Förtroendevalda informeras i särskild ordning om gällande pensionsförmåner.

2018

Riktlinjer avseende bestämmelser om omställnings- stöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL och PBF)

Innehåll

Riktlinjer avseende bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL och PBF)	1
Bakgrund.....	3
Allmänt	3
Omställningsstöd.....	4
Inledning	4
Tillämpningsområde.....	4
Information	4
Aktiva omställningsinsatser	5
Ekonomiskt omställningsstöd.....	5
Förlängt ekonomiskt omställningsstöd	6
Egen aktivitet	6
Samordning.....	6
Ansökan.....	6
Uppgiftsskyldighet och återbetalning av omställningsstöd	7
Uppgiftsskyldighet	7
Återbetalning.....	7
Kvalifikationstid.....	7
Pension till förtroendevalda.....	8
Förtroendevalda på heltid, eller betydande del av heltid	8
Förtroendevalda som tillträtt/haft uppdrag innan val 2014 (PBF)	8
Förtroendevalda som tillträtt uppdrag för första gången vid val 2014, eller senare (OPF-KL)	9
Fritidspolitiker	11
Pensionsbestämmelser OPF-KL.....	11
Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån i ordinarie sysselsättning	11
Ansökan.....	12
Efterlevandeskydd	12
Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension	12
Information till förtroendevalda.....	13

Bakgrund

Allmänt

Gävle kommun har beslutat om en pensionspolicy för Gävle kommunkoncern. Tillhörande riktlinjer är upptagna i detta dokument. Dessa riktlinjer gäller för förtroendevalda inom Gävle kommun.

Gävle kommun har tidigare antagit Bestämmelser om pension och avgångersättning för förtroendevalda, PBF, att gälla från och med 2003-01-01.

Gävle kommun har antagit Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL, att gälla från och med valet 2014.

Kommunstyrelsen är den nämnd under fullmäktige som är pensionsmyndighet för förtroendevaldas pensionsvillkor

Omställningsstöd

Inledning

Bestämmelserna om omställningsstöd är ett tidsbegränsat omställningsstöd där ett ekonomiskt omställningsstöd kan kombineras med aktiva omställningsinsatser.

Det ekonomiska omställningsstödet är förenat med krav på egen aktivitet från den förtroendevaldes sida att hitta annan försörjning.

Tillämpningsområde

Anvisningar avseende omställningsstöd gäller för förtroendevalda som valts för första gången vid val 2014, eller senare om den förtroendevalde:

- tillträtt uppdrag på minst betydande del av heltid (40 procent av grundbeloppet)
- inte tidigare omfattats av äldre pensionsbestämmelser för förtroendevalda

Information

Vid tillträde

Den förtroendevalda ska informeras om Bestämmelser om omställningsstöd samt vad detta innebär i samband med att den förtroendevalde tillträder sitt uppdrag.

Vid avgång

Den förtroendevalda ska i samband med att han eller hon avgår från sitt uppdrag informeras om vilka regler som gäller för ansökan om:

- ekonomiskt omställningsstöd
- förlängt ekonomiskt omställningsstöd
- eventuellt aktivt omställningsstöd

Den förtroendevalda ska informeras om att han eller hon på begäran ska kunna uppvisa underlag som styrker egen aktivitet, samt om kraven på underlag för samordning med förvärvsinkomster.

Den förtroendevalda ska på begäran få ett avgångsbevis som tydligt beskriver vilka uppdrag den förtroendevalda haft i kommunen. Detta avgångsbevis utfärdas i första hand av ordförande i den nämnd där den förtroendevalde fullgjort sitt uppdrag.

Aktiva omställningsinsatser

Förtroendevald med sammanhängande uppdragstid i kommunen på 4 år kan ansöka om aktiva omställningsinsatser. Erbjudande och skriftlig information lämnas till den förtroendevalde i samband med avgång från uppdraget.

Förtroendevald har möjlighet att ansöka om motsvarande aktiva omställningsinsatser som anställd inom kommunen kan beviljas genom Omställningsfonden. Kommunen anvisar utförare efter ansökan om aktiva omställningsinsatser.

Beslut på aktiva omställningsinsatser upp till ett prisbasbelopp fattas av HR-chef på kommunledningskontoret efter ansökan från förtroendevald.

Pensionsmyndigheten fattar beslut om aktiva omställningsinsatser överstigande denna nivå.

Ekonomiskt omställningsstöd

Förtroendevald med sammanhängande uppdragstid i kommunen på minst ett år kan ansöka om ekonomiskt omställningsstöd.

För varje fullgjort år i uppdraget kan 3 månader med ekonomiskt omställningsstöd betalas ut. Som längst kan den förtroendevalde få ekonomiskt omställningsstöd under tre års tid. Perioden med rätt till ekonomiskt omställningsstöd börjar löpa första dagen efter avgången från uppdraget.

Om den förtroendevalda inte omfattats av OPF-KL hela året före avgångsåret, beräknas det ekonomiska omställningsstödet på avgångsårets arvode. Om inget

helt årsarvode finns vid avgångstidpunkten, beräknas omställningsstödet på aktuellt månadsarvode x 12.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Förtroendevald med sammanhängande uppdragstid i kommunen på minst åtta år kan i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd upphört, ansöka om förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Det förlängda omställningsstödet kan tidigast sökas från 61 års ålder.

Egen aktivitet

Samma förutsättningar gäller som för ekonomiskt omställningsstöd.

Samordning

Den förtroendevalde ska månadsvis, senast den tionde i månaden efter, lämna uppgifter om förvärvsinkomst som påverkar storleken av det ekonomiska omställningsstödet enligt §§ 4-5. Uppgiften ska lämnas till HR-avdelningen på kommunledningskontoret. Om underlag för inkomstsamordning inte lämnas in i föreskriven tid, stoppas kommande utbetalningar i väntan på underlag.

Kommunen har möjlighet att kräva att felaktigt utbetalt belopp återbetalas om den förtroendevalde inte rapporterat samordningsbara förvärvsinkomster i rimlig tid (inom 2 månader från det att förvärvsarbetet utfördes)

Ansökan

Aktivt omställningsstöd: Ansökan ska senast inkomma inom sex månader från det att den förtroendevalde avgått från sitt uppdrag.

Ekonomiskt omställningsstöd: Ansökan ska inkomma i anslutning till att den förtroendevalde avgår från sitt uppdrag, men senast inom två månader från denna tidpunkt. Vid senare ansökan betalas maximalt två månaders ekonomiskt omställningsstöd ut retroaktivt. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag från denna bestämmelse.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd: Ansökan ska inkomma i anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphör, dock senast en månad innan förväntad utbetalning. Den förtroendevalde ska årsvis ansöka om förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Ansökningarna skickas till HR-avdelningen på kommunledningskontoret.

Om ansökan inkommer vid en senare tidpunkt än i anslutning till avgång från uppdraget ska den förtroendevalde, på begäran, kunna visa:

- vilka åtgärder han eller hon har vidtagit samt
- vilka förvärvsinkomster som han eller hon uppburit.

Uppgiftsskyldighet och återbetalning av omställningsstöd

Uppgiftsskyldighet

HR-avdelningen på kommunledningskontoret kan begära att den förtroendevalde lämnar in uppgifter enligt nedan:

Aktivt omställningsstöd: Förtroendevald ska på begäran kunna lämna underlag som visar vilka åtgärder han eller hon har vidtagit, t ex vilka stödformer eller kurser han eller hon begagnat sig av.

Ekonomiskt omställningsstöd: Förtroendevald ska på begäran kunna visa underlag som styrker vilka arbeten som sökts och vilka kontakter som tagits med tänkbara arbetsgivare.

Återbetalning

Kommunen har möjlighet att helt eller delvis återkräva det ekonomiska omställningsstödet om den förtroendevalde inte vidtagit några åtgärder eller mycket begränsade åtgärder för att återgå till arbetslivet.

Beslut om återkrav fattas av HR- chef på kommunledningskontoret.

Kvalifikationstid

Kvalifikationstid får tillgodoräknas i nytt uppdrag hos annan huvudman, kommun/landsting eller region, om särskild överenskommelse om detta träffas i anslutning till avgång från uppdraget.

Pension till förtroendevalda

PBF gäller fr. o m 2003-01-01	OPF-KL Gäller fr. o m valet 2014
Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda	Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda
<i>Gäller för</i>	<i>Gäller för</i>
Förtroendevalda med arvode omfattande minst 40 procent av grundbelopp och som tillträtt sitt uppdrag innan val 2014.	Förtroendevalda som väljs för första gången i samband med val 2014, eller senare. Förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Förtroendevalda på heltid, eller betydande del av heltid

Med betydande del av heltid avses kommunal- eller oppositionsråd som har ett arvode omfattande 40 procent av grundbeloppet. Med grundbelopp avses 100 procent av gällande riksdagsmannaarvode per månad.

Förtroendevalda som tillträtt/haft uppdrag innan val 2014 (PBF)

Bestämmelserna om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF, omfattar kommunal- och oppositionsråd som fullgör uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, samt månadsarvoderade ordförande i arvodesnivå A. Se Bestämmelser om förtroendeuppdrag i Gävle kommunkoncern inklusive tillämpningsanvisningar.

Pensionsgrundande arvode är ersättning för uppdrag som avses i 4 kap 1 § kommunallagen. Ersättningar från andra juridiska personer är alltså inte pensionsgrundande, oavsett om man utsetts av kommunen till detta uppdrag.

Samordning

Förvärvsinkomster upp till tre prisbasbelopp per år undantas från samordning.

Ansökan

Förmåner enligt PBF betalas ut efter ansökan från den förtroendevalde.

Förtroendevalda som tillträtt uppdrag för första gången vid val 2014, eller senare (OPF-KL)

Bestämmelserna om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KL,

omfattar kommunal- och oppositionsråd som fullgör uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, samt månadsarvoderade ordförande i arvodesnivå A. Se Bestämmelser om förtroendeuppdrag i Gävle kommunkoncern inklusive tillämpningsanvisningar.

Förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd ålderspension samt efterlevandeskydd oavsett uppdragets omfattning.

Förtroendevald med uppdragstid på minst betydande del av heltid (40 procent av grundbelopp) har även rätt till sjukpension samt familjeskydd.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av uppdraget uppnått 67 års ålder, om inte Pensionsmyndigheten beslutar om annat. Pensionsmyndigheten fastställer i dessa fall pensionsrättens omfattning.

Pensionsgrundande inkomst

Kommunen avsätter årligen pensionsavgifter beräknade på den pensionsgrundande inkomsten enligt OPF-KL § 4, Pensionsbestämmelser. Som pensionsgrundande inkomst räknas utbetalda månads-, sammanträdes- och förrättningsarvoden.

För förtroendevald med uppdrag på minst betydande del av heltid ska avdrag på utbetalt arvode på grund av:

- sjukdom,
- olycksfall,
- arbetsskada eller
- ledighet enligt föräldraledighetslagen

ingå i den pensionsgrundande inkomsten.

Förtroendevald med uppdrag på minst betydande del av heltid har rätt till pensionsavgifter om:

- Han eller hon beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning och som en följd av detta avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång
- Han eller hon befrias från sitt uppdrag på grund av sjukdom och beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning under efterskyddstid (270 kalenderdagar)

Rätt till pensionsavgifter kvarstår så länge den förtroendevalda beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning.

Sjukpension

Förtroendevald med uppdrag på minst betydande del av heltid har rätt till sjukpension om:

- Han eller hon beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning och som en följd av detta avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång
- Han eller hon befrias från sitt uppdrag på grund av sjukdom och beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning under efterskyddstid (270 kalenderdagar)

Rätt till sjukpension kvarstår så länge den förtroendevalda beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevalde ska lämna in ansökan om sjukpension senast två månader innan förväntad utbetalning. Till ansökan ska beslut om sjuk- och aktivitetsersättning från Försäkringskassan bifogas.

Ansökan skickas till HR – avdelningen på kommunledningskontoret.

Familjeskydd

Förtroendevald med uppdrag på minst betydande del av heltid omfattas av familjeskydd.

Anvisningar tas fram när Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) lämnat förslag på utformningen av denna förmån. I avvaktan på detta gäller bestämmelser om efterlevandepension enligt PBF § 13 Efterlevandepension.

Fritidspolitiker

Pensionsbestämmelser OPF-KL

Kommunen avsätter årligen pensionsavgifter beräknade på den pensionsgrundande inkomsten enligt OPF-KL § 4, Pensionsbestämmelser för förtroendevalda som:

- väljs för första gången i samband med val 2014 eller senare, eller
- som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som uppnått 67 års ålder, om inte Pensionsmyndigheten beslutar om annat. Pensionsmyndigheten fastställer i dessa fall pensionsrättens omfattning.

Pensionsgrundande inkomst

Som pensionsgrundande inkomst räknas utbetalda månads-, sammanträdes- och förrättningsarvoden. Pensionsavgiften tillgodoräknas endast om den för kalenderåret är högre än 1,5 procent av samma års inkomstbasbelopp. Pensionsavgifter under detta belopp betalas ut direkt till den förtroendevalda som ett icke pensionsgrundande arvode. Årsbelopp under 100 kr betalas dock inte ut.

I den pensionsgrundande inkomsten i uppdraget ingår inte ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån i ordinarie sysselsättning

Pensionsersättningen motsvarar den pensionsavgift som gäller inom KAP-KL, vilken beräknas på utbetalda ersättningar för förlorad arbetsinkomst efter ansökan från den förtroendevalde.

För att ersättning ska utges krävs att den förtroendevalda kan visa att fullgörande av det kommunala förtroendeuppdraget medfört pensionsförlust.

Fritidspolitiker som aktivt bedriver egen näringsverksamhet, utan att inneha anställning, och som kan styrka att pensionsförmån har förlorats har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån med verifierat belopp. Pensionsersättningen utbetalas månadsvis i efterskott efter ansökan från respektive förtroendevald.

Pensionsförlust för tid som fritidspolitiker före 2003-01-01 ersätts vid 65 års ålder. Förlusten ska vara styrkt och för kommunen redovisad på ett godtagbart sätt. Begäran om ersättning ska inkomma till kommunen senast två år efter fyllda 65 år.

Ansökan

Förtroendevald ska ansöka om avgiftsbestämd ålderspension enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten beslutat om avseende bestämmelser om omställningsstöd och pension.

Förtroendevald har möjlighet att välja bort det obligatoriska efterlevandeskyddet innan utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension påbörjas.

Efterlevandeskydd

Efterlevandeskyddet innebär att pensionen betalas ut till:

- i första hand efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo och
- i andra hand till efterlevande barn som längst till barnet fyller 20 år.

Efterlevande ska ansöka om efterlevandeskydd senast två månader innan förväntad utbetalning. Till ansökan ska uppgift om dödsbodelägare lämnas.

Ansökan skickas till HR – avdelningen på kommunledningskontoret.

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Den avgiftsbestämda ålderspensionen betalas tidigast ut från och med den månad den förtroendevalde kan få allmän pension utbetald. Den avgiftsbestämda ålderspensionen betalas ut månadsvis, livsvarigt.

Den förtroendevalde ska komma in med ansökan om avgiftsbestämd ålderspension senast två månader innan förväntad utbetalning.

Om den förtroendevalde inte vill omfattas av det obligatoriska efterlevandeskyddet ska han eller hon meddela detta på ansökan om avgiftsbestämd ålderspension.

Ansökan skickas till HR – avdelningen på kommunledningskontoret.

Information till förtroendevalda

Förtroendevalda informeras i särskild ordning om gällande pensionsförmåner. Frågor om förtroendevaldas pension besvaras av KPA Pension. Kommunen anordnar även två informationsmöten per mandatperiod.

För en generell beskrivning av bestämmelserna i PBF, se kommunens intranät Ankaret.

2018

Riktlinjer för pensionsfrågor

Gävle kommun

Innehåll

RIKTLINJER FÖR PENSIONSFRÅGOR	1
GÄVLE KOMMUN	1
BAKGRUND.....	3
Allmänt	3
Finansiering	3
Beslutsordning	3
PENSION TILL MEDARBETARE	3
Särskild avtalspension (KAP-KL och AKAP-KL)	3
Överenskommelse om hel särskild avtalspension	4
Överenskommelse om partiell särskild avtalspension	4
Löneväxling till pension	6
Kostnadsneutralitet	7
Kriterier	7
Övrigt	7
AKAP-KL för medarbetare födda 1985 eller tidigare.....	8
Alternativ KAP-KL.....	8
Alternativ beräkning för medarbetare som omfattas av PA-KL	9
Förhöjd pensionsavgift	10
INFORMATION OM GÄVLE KOMMUNS	
PENSIONSFORMÅNER	10
Allmän information	10
Individuell information	10
Pensionsavgång.....	10
Information på Ankaret.....	11
TRYGGANDE AV PENSIONSÅTAGANDET.....	11

Bakgrund

Allmänt

Gävle kommun har beslutat om en pensionspolicy för Gävle kommunkoncern. Tillhörande riktlinjer är upptagna i detta dokument. Dessa riktlinjer gäller för medarbetare inom Gävle kommun. De kommunala bolagen behöver utarbeta egna riktlinjer.

Finansiering

Finansieringen av Gävle kommuns pensionsåtagande redovisas under stycket Tryggande av pensionsåtagandet.

Beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjerna.

HR - direktören på kommunledningskontoret beslutar inom ramen för riktlinjerna i varje enskilt fall, om inte annat anges.

HR - avdelningen på kommunledningskontoret ansvarar för Gävle kommuns pensionsadministration.

Pension till medarbetare

.

Särskild avtalspension (KAP-KL och AKAP-KL)

Under tid med rätt till särskild avtalspension ska kommunen betala pensionsavgifter för avgiftsbestämd ålderspension enligt gällande kollektivavtal.

För medarbetare som omfattas av KAP-KL fortsätter pensionsgrundande tid i förekommande fall att tillgodoräknas för förmånsbestämd ålderspension och rätten till efterlevandepension bibehålls.

Överenskommelse om hel särskild avtalspension

Särskild avtalspension är ingen rättighet men kan erbjudas medarbetare som har fyllt 61 år. Pensionen bekostas för närvarande av berörd förvaltning mellan 61 och 63 års ålder, och därefter med centrala pensionsmedel.

Särskild avtalspension ska beräknas på ett pensionsunderlag enligt KAP-KLs respektive AKAP-KLs bestämmelser.

Om pensionsunderlaget klart understiger nuvarande lön skall en särskild prövning göras.

Pensionsnivån är fastställd till nedanstående.

<i>Pensionsunderlag uttryckt i inkomstbasbelopp</i>	<i>Pensionsnivå</i>
0 – 7,5	75 %
7,5 – 20	55 %

Särskild avtalspension utbetalas från den överenskomna tidpunkten till och med månaden innan den då medarbetaren fyller 65 år.

Överenskommelse om partiell särskild avtalspension

Vid särskild avtalspension på deltid omregleras anställningen permanent till en lägre sysselsättningsgrad. För att kommunen ska kunna erbjuda ett arbete är den lägsta tillåtna sysselsättningsgraden efter omregleringen vara 40 procent av heltid. Nivån är satt med hänsyn till verksamhet och medarbetare. Särskild avtalspension på deltid kan betalas ut som längst till 67 år.

Samordning

Särskild avtalspension ska samordnas med förvärvsinkomst. Ett prisbasbelopp per år undantas dock från samordning. Pensionen minskas därefter med 73,5 procent av återstående del av förvärvsinkomsten. Med förvärvsinkomst menas sådan inkomst som kan jämföras med avlöningsförmåner enligt vid aktuell tidpunkt gällande centrala kollektivavtal.

Samordning ska inte göras för sådan del av inkomster som följer av arbete som medarbetaren hade innan överenskommelse om särskild avtalspension. Dock ska samordning göras om inkomsten utökas.

Om en medarbetare med särskild avtalspension utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än sådan förvärvsinkomst som framgår enligt ovan, kan kommunen besluta att minska pensionen med uppskattad inkomst, som kan anses vara skälig.

Medarbetaren är skyldig att lämna de uppgifter om samordningsbara ersättningar, inkomster, oavlönat arbete m.m. som behövs för beräkning av pension enligt kommunens anvisningar.

Kommunen har möjlighet att kräva att felaktigt utbetalt belopp återbetalas.

Övrigt

Avgång med särskild avtalspension kan påverka allmän pension, socialförsäkringar och avtalsförsäkringar. Kommunen ger inte någon kompensation för detta.

Pensionsförstärkning

Pensionsförstärkning är ingen rättighet utan kan erbjudas medarbetare som tar ut sin tjänstepension helt eller delvis innan 65 års ålder.

Möjligheten gäller tillsvidareanställda som fyllt 61 år.

Riktlinjer för tilläggsbelopp före 65 års ålder

Tilläggsbeloppet beräknas till nedanstående procentsatser, dock lägst 5 000 kronor i månaden multiplicerat med sysselsättningsgraden. Beloppet är detsamma utan indexering.

Pensionsförstärkningen beräknas på den fasta månadslönen samt genomsnittet av de senaste tolv månadernas OB- tillägg, jour och beredskapsersättning.

Pensionsförstärkning på deltid beräknas på det lönebortfall som motsvarar arbetstidsminskningen.

Aktuell lön uttryckt i inkomst-bas-belopp	Tilläggsbeloppsnivåer i procent av lön
0 – 7,5	15 %
7,5 – 20	20 %

Det månatliga tilläggsbeloppet betalas ut kontant varje månad från avgången och längst till och med månaden före 65 års ålder. För individen är beloppet skattepliktigt och ej tjänstepensionsgrundande.

Information/övrigt

Avgång med tjänstepension före 65 års ålder kan påverka allmän pension, socialförsäkringar och avtalsförsäkringar. Kommunen utger ingen ytterligare kompensation för detta.

Riktlinjer för tilläggsbelopp efter 65 år

Vid avgångstillfället avsätts ett belopp motsvarande två månadslöner till en tjänstepensionsförsäkring, som utbetalas från 65 års ålder. Anställningen upphör i samband med pensionsavgången.

Vid avgång på deltid beräknas tilläggsbeloppets storlek utifrån det lönebortfall som arbetstidsminskningen innebär. Anställningen omregleras permanent till den lägre sysselsättningsgraden.

Löneväxling till pension

Medarbetare kan anmäla och ändra löneväxling i samband med löneöversyn, som börjar gälla tre månader efter att anmälan skett. Vid nyanställning ska anmälan ske inom tre månader och börjar sedan gälla tre månader efter anmälan.

Löneväxling görs endast de månader det finns lön att dra det överenskomna beloppet från. Om det inte går att göra ett avdrag, till exempel vid sjukdom, föräldraledighet eller tjänstledighet, görs ett uppehåll i löneväxlingen.

Kostnadsneutralitet

Löneväxlingen till pension ska vara kostnadsneutral för kommunen. Medarbetare som löneväxlar får därför ett tilläggsbelopp som för närvarande uppgår till cirka 6 procent av det växlade beloppet. Tillägget består av skillnader mellan sociala avgifter och särskild löneskatt samt en jämkning mellan kommunens ökade administration och minskningen av försäkringskostnader gällande de kollektivavtalade försäkringarna.

Vid lönesamtal ska den oväxlade bruttolönen användas som utgångspunkt.

Kostnadsneutraliteten innebär även att löneväxlingen inte ska påverka medarbetarens ordinarie tjänstepension. Bruttolönen före växling ska därför vara tjänstepensionsgrundande.

Kriterier

Lägsta belopp att löneväxla till pension är 500 kronor per månad. Maximalt får 20 procent av bruttolönen växlas. Medarbetaren väljer själv om beloppet ska sparas i traditionell försäkring eller fondförsäkring och om försäkringen ska tecknas med återbetalningsskydd.

Löneväxlingen ska regleras i ett skriftligt avtal mellan Gävle kommun och medarbetaren. Avtalet kan sägas upp av båda parter med omedelbar verkan om förutsättningarna för löneväxlingserbjudandet förändras på grund av ändringar i lag eller centrala kollektivavtal. Avtalet ska innehålla uppgifter om avtalets löptid, belopp, villkor för upphörande och eventuell uppsägningstid. Dessutom ska förutsättningar vid sjukdom, ledighet, dödsfall och anställningens upphörande beskrivas.

Försäkringsbolag anvisas av kommunen.

Övrigt

Om lönen efter växlingen understiger 8,07 inkomstbasbelopp påverkas den allmänna pensionen. Om lönen efter växlingen understiger 7,5 prisbasbelopp påverkas bl.a. sjukpenning, tillfällig föräldrapenning, sjuk- och aktivitetsersättning

samt ersättning från A-kassan. Om lönen efter växlingen understiger 10 prisbasbelopp påverkas föräldrapenningen. Oavsett lönenivå påverkar en sänkt bruttolönersättning från avtalsförsäkringarna AGS-KL och TFA-KL. Kommunen ger inte någon kompensation för detta.

AKAP-KL för medarbetare födda 1985 eller tidigare

AKAP-KL ger utrymme att träffa individuell överenskommelse om att AKAP-KL ska gälla istället för KAP-KL om den fasta överenskomna lönen överstiger 62,5 procent av inkomstbasbeloppet.

Möjligheten kan användas vid nyrekrytering på egen begäran av medarbetaren. I dessa fall tillämpar kommunen de partsgemensamma riktlinjerna vid överenskommelse om AKAP-KL.

Medarbetare som via individuell överenskommelse valt att AKAP-KL ska gälla istället för KAP-KL kommer fortsättningsvis att ha AKAP-KL i anställningen hos Gävle kommun om inte kommunen beslutar annat.

Alternativ KAP-KL

Alternativ KAP-KL innebär att den förmånsbestämda ålderspensionen enligt KAP-KL byts mot en premiebestämd ålderspension. Övriga pensionsförmåner inom KAP-KL behålls oförändrade.

Möjligheten till alternativ KAP-KL gäller för kommunens förvaltningschefer och medarbetare med motsvarande funktion, eller annan medarbetare i särskilt fall. Med motsvarande funktion avses arbetstagare med motsvarande befogenheter som förvaltningschef och som agerar på direkt uppdrag av styrelse, nämnd eller annat politiskt organ samt att detta framgår av arbetstagarens anställningsavtal. Annat särskilt fall är kvarstående i tidigare, kollektivavtalad tjänstepensionsplan vid verksamhetsövergång, alternativt kvarstående i tidigare tjänstepensionsplan för medarbetare som vid nyrekrytering har en lön som överstiger 83,5 procent av inkomstbasbeloppet. Alla kvarstående förutsätter att kommunen kan ta över inbetalningarna till den aktuella planen.

Möjligheten till alternativ KAP-KL vänder sig till arbetstagare som är född 1985 eller tidigare och omfattas av pensionsavtalet KAP-KL.

Den som omfattas av erbjudandet väljer själv om han eller hon ska ansluta sig till alternativ KAP-KL. Den som valt att omfattas av alternativ KAP-KL kan inte återgå till ordinarie KAP-KL så länge anställningen i kommunen pågår.

Nyanställd som i tidigare anställning omfattades av alternativ KAP-KL kommer fortsättningsvis att ha alternativ KAP-KL i anställningen hos Gävle kommun om inte kommunen beslutar annat.

Den anställde väljer om premien ska placeras i traditionell försäkring eller fondförsäkring, samt om försäkringen ska innehålla återbetalningsskydd eller inte.

Pensionen utbetalas tidigast från 55 års ålder efter överenskommelse med försäkringsbolaget. Pensionen kan utbetalas under en begränsad tid eller i vissa fall livsvarigt. Kortaste utbetalningstid är normalt fem år.

Försäkringsbolag anvisas av kommunen.

Alternativ beräkning för medarbetare som omfattas av PA-KL

Den alternativa beräkning som kommunen tillämpar för medarbetare som på grund av beviljad partiell sjukersättning före 1998 fortfarande omfattas av PA-KL innebär att en livränta enligt PA-KL § 15 beräknas per avgångstidpunkten från anställningen med följande anpassningar:

- Pensionsunderlaget utgörs av vid pensionstidpunkten faktiskt utbetald lön omräknad till heltid.
- Aktuellt inkomstbasbelopp används i stället för förhöjt prisbasbelopp vid fastställande av gränsen för 7,5, 20 respektive 30 basbelopp.

Om livräntan beräknad på detta sätt överstiger kompletteringspensionen beräknad enligt kollektivavtalet, utges mellanskillnaden som en livsvarig pensionsförstärkning som årligen indexeras med prisbasbeloppets utveckling.

Förhöjd pensionsavgift

Möjligheten kan användas vid särskilda rekryteringstillfällen för förvaltningschefer och medarbetare med motsvarande funktion, eller annan medarbetare i särskilt fall.

Information om Gävle kommuns pensionsförmåner

Alla medarbetare får årlig information om intjänade pensionsförmåner av den pensionsadministratör som administrerar kommunens pensioner. Pensionsinformationen är skriftlig och lämnas i form av en pensionsprognos för intjänad pension före 1998-01-01 och för den förmånsbestämd ålderspension.

Ytterligare information om den avgiftsbestämda ålderspensionen får respektive medarbetare från det försäkringsbolag som valts.

Kommunens medarbetare som ska välja försäkringsbolag för den avgiftsbestämda ålderspensionen får information och valblankett från pensionsadministrationsbolaget som Gävle kommun, för var tid, har gällande avtal med.

Allmän information

Frågor om tjänstepension besvaras av Gävle kommuns pensionshandläggare. Dessutom ger Gävle kommun regelbunden gruppvis information till alla intresserade medarbetare.

Individuell information

Medarbetare som erbjuds eller omfattas av pensionserbudandena särskild avtalspension, löneväxling eller alternativ KAP-KL får särskild information av kommunen.

Pensionsavgång

Medarbetare som planerar att avgå med pension ska lämna skriftlig ansökan om detta till närmaste chef senast tre månader före planerad pensionsavgång.

För begäran om utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension och information om pensionsförmånens storlek, ska medarbetaren vända sig till det försäkringsbolag som valts.

Information på Ankaret

På medarbetarportalen finns information om tjänstepensionen samt beskrivning av det svenska pensionssystemet.

Tryggande av pensionsåtagandet

Gävle kommun tryggar sina pensionsåtaganden på följande sätt:

Avgiftsbestämd ålderspension	Tryggas genom tjänstepensionsförsäkring. Årlig premiebetalning görs till den försäkring som medarbetaren valt.
Förmånsbestämd ålderspension	Tryggas genom beskattningsrätten. Intjänandet skuldförs årligen.
Överenskommelse om särskild avtalspension	Hela pensionsbeloppet skuldförs i samband med beviljad pension och tryggas genom beskattningsrätten.
Alternativ KAP-KL för förvaltningschefer eller motsvarande	Tryggas genom tjänstepensionsförsäkring. Månadsvis premiebetalning sker till den försäkring som medarbetaren valt.
Pension intjänad före 1998	Intjänad pension skuldförs och tryggas genom beskattningsrätten. Redovisas som en ansvarsförbindelse.
Pension till efterlevande	Tryggas genom beskattningsrätten. Hela pensionsbeloppet skuldförs i samband med inträffat dödsfall.
PBF (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda)	Hela pensionsbeloppet skuldförs i samband med beviljad pension och tryggas genom beskattningsrätten.

OPF (Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda)	Tryggas genom beskattningsrätten. Intjänad pension skuldförs årligen
--	--